27 Ιανουαρίου 2022

Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας: Οι διευκρινίσεις και οι θέσεις για τα εκκλησιαστικά ζητήματα Ουκρανίας και Αφρικής

/ Ορθοδοξία· Διεθνές Πρακτορείο Εκκλησιαστικών Ειδήσεων

Σε διευκρινιστική ανακοίνωση προέβη χθες η Ιερά Αρχιεπισκοπή Τιράνων σχετικά με τις θέσεις τις οποίες έχει εκφράσει κατά καιρούς τόσο για τα εκκλησιαστικά θέματα Ουκρανίας και Αφρικής ο Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας κ.κ. Αναστάσιος.

Η Αρχιεπισκοπή τονίζει ότι κάθε προσπάθεια διαφορετικής ερμηνείας των θέσεων του Μακαριωτάτου δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα και μοναδικό στόχο έχει την διαστρέβλωση των θέσεών του.

"Από την Αρχιεπισκοπή Τιράνων διευκρινίζεται ότι οι απόψεις του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Τιράνων και πάσης Αλβανίας κ. Αναστασίου για τα εκκλησιαστικά θέματα Ουκρανίας και Αφρικής έχουν διατυπωθεί με σαφήνεια στα κείμενά του, που έχουν δημοσιευθεί υπεύθυνα από το έτος 2019 μέχρι προσφάτως. Οποιαδήποτε άλλη ερμηνευτική προσπάθεια, επιλεκτική χρήση, προσθήκη και διαστρέβλωση των θέσεών του δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα", αναφέρει η λιτή ανακοίνωση που εξέδωσε το βράδυ της Τετάρτης 26 Ιανουαρίου η Ιερά Αρχιεπισκοπή Τιράνων.

Πριν λίγες ημέρες ο Αρχιεπίσκοπος Αναστάσιος είχε δημοσιεύσει άρθρο του με τίτλο: "Το ρήγμα από την Ουκρανία στην Αφρική" στο οποίο διατύπωνε τις θέσεις του για τα ζητήματα.

Ακολουθεί το άρθρο όπως δημοσιεύθηκε στις 8 Ιανουαρίου 2022:

Από την έναρξη της εκκλησιαστικής κρίσεως στην Ουκρανία, προφορικώς και γραπτώς έχουμε επισημάνει ότι τα εκκλησιαστικά ρήγματα και σχίσματα δεν τα επουλώνει ο χρόνος. Αντιθέτως τα βαθαίνει και τα σκληραίνει. Η πρόσφατη απόφαση του Πατριαρχείου Μόσχας να ιδρύσει εξαρχία στην αφρικανική ήπειρο επιβεβαιώνει τους αρχικούς φόβους. Παράλληλα με το σχίσμα μεταξύ εκατομμύριων Ουκρανών Ορθοδόξων, δημιουργείται και νέα ρωγμή στην

ευαίσθητη Αφρικανική Ήπειρο, όπου τις τελευταίες δεκαετίες αναπτύσσεται η ορθόδοξη εξωτερική ιεραποστολή. Στα αφρικανικά κράτη διάφορες χριστιανικές ομολογίες είναι εδραιωμένες από καιρό καθώς και το επεκτατικό Ισλάμ. Στο εξής οι απλοί Αφρικανοί θα καλούνται να προσέλθουν στην Ορθοδοξία από δύο Ορθόδοξα Πατριαρχεία, χωρίς να έχουν μυστηριακή κοινωνία μεταξύ τους. Ο σκανδαλισμός και η εξασθένηση της ορθοδόξου μαρτυρίας από τη διχαστική αυτή δραστηριότητα είναι ολοφάνερα. Πρόκειται για οδυνηρή εξέλιξη.

Ο ισχυρισμός ότι δεν υφίσταται σχίσμα στην Ορθοδοξία αλλά απλώς διαφωνίες μοιάζει με τη θεωρία ότι δεν υπάρχει κορονοϊός. Το σχίσμα, με ποικίλες μεταλλάξεις, είναι προφανές και επείγει να αναζητηθεί θεραπευτική αγωγή και χρήση του εμβολίου, που η αποστολική παράδοση έχει καθορίσει: συμφιλίωση, καταλλαγή.

Τον Νοέμβριο του 2019 είχαμε αποστείλει σε όλους τους Ορθοδόξους Προκαθημένους το κείμενο -που δημοσιεύτηκε και στον Τύπο- «Έκκληση-Δέηση για την υπέρβαση της εκκλησιαστικής πολώσεως», στο οποίο τονίσαμε την απόλυτη προτεραιότητα του χρέους της ενότητος, την ανάγκη αξιοποιήσεως του διαλόγου, την αποφυγή εθνοφυλετικών συσπειρώσεων, την επείγουσα ενεργοποίηση της αρχής της Συνοδικότητος, στην οποία έχει στηριχθεί διαχρονικά η Ορθόδοξη Εκκλησία. Επιμείναμε με σαφήνεια ότι: «Συνηγμένοι ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι, με αλληλοσεβασμό και αποκλειστικό σκοπό την ανεύρεση μιας ειρηνικής ρυθμίσεως, έχουμε τη δυνατότητα να καταλήξουμε σε μια λύση κοινώς αποδεκτή για όλη την Ορθόδοξη Εκκλησία».

Τίρανα, 8 Ιανουαρίου 2022

Η αγωνιώδης αυτή έκκληση παραμένει απολύτως επίκαιρη και σήμερα. Προς διευκόλυνση του αναγνώστη αναδημοσιεύεται από κάτω:

† Ἀναστάσιος

Ἀρχιεπίσκοπος Τιράνων, Δυρραχίου καί πάσης Ἀλβανίας

Ἐν ἀναμονῇ τῶν Χριστουγέννων 2019

Έκκληση -Δέηση για την υπέρβαση της εκκλησιαστικής πολώσεως

1. Πολλά γράφονται και λέγονται, μήνες τώρα, σχετικά με το Ουκρανικό εκκλησιαστικό ζήτημα. Το πιο κρίσιμο και αναγκαίο, όμως, είναι να τονισθεί **το χρέος της ενότητος της Ορθοδοξίας.** Ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος εκφράζοντας την πατερική πνευματική εμπειρία και εκκλησιαστική παράδοση

διακήρυξε: «*Τό τῆς Ἐκκλησίας ὄνομα οὐ χωρισμοῦ, ἀλλά ἑνώσεως καί συμφωνίας ὄνομα. Ἐκκλησία γέγονε οὐχ ἵνα διῃρημένοι ὦμεν, ἀλλά συνημμένοι* ». Και αλλού: «*Οὐδέν οὕτω παροξύνει τόν Θεόν ὡς το Ἐκκλησίαν διαιρεθῆναι* ». Οποιαδήποτε, λοιπόν, ενέργεια οφείλει να λαμβάνει σοβαρά υπόψη τη βασική αυτή αλήθεια: Η ενότητα της Εκκλησίας είναι πριν και πάνω από όλα.

2. Τα εκκλησιαστικά γεγονότα του έτους που πέρασε, δημιούργησαν **μία νέα πραγματικότητα,** με την προφανή ανάμειξη και γεωπολιτικών ενδιαφερόντων και σκοπιμοτήτων. Η νέα αυτή κατάσταση δεν είναι δυνατόν εμμέσως ή αμέσως να αγνοείται. Η παραχώρηση του Αυτοκεφάλου στην Εκκλησία της Ουκρανίας δεν έφερε την ποθητή ενότητα των Ορθοδόξων ούτε την ειρήνη, όπως είχε συμβεί με όλες τις προηγούμενες παραχωρήσεις Αυτοκεφαλίας. Το κεντρικό πρόσωπο του Ουκρανικού προβλήματος, ο αυτοαποκαλούμενος «Πατριάρχης» κ. Φιλάρετος, τελικά αρνήθηκε τον Τόμο, κατηγορώντας το περιεχόμενο και τον σκοπό του. Οι διχασμοί έχουν επεκταθεί και σε άλλες περιοχές και γενικότερα στον Ορθόδοξο κόσμο. Παράλληλα, το κατεξοχήν μυστήριον της ενότητος και της συγγνώμης -η Θεία Ευχαριστία- χρησιμοποιήθηκε από το Πατριαρχείο Μόσχας κατά την αντιπαράθεση ως μοχλός πιέσεως. Δεκάδες εκατομμύρια Ορθοδόξων έχουν διακόψει την ευχαριστιακή κοινωνία με το Οικουμενικό Πατριαρχείο, το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας και την Εκκλησία της Ελλάδος. Εξάλλου το ζήτημα της εγκυρότητος των χειροτονιών που ετέλεσε ο αυτοαποκαλούμενος «Πατριάρχης» κ. Φιλάρετος, ενώ ήταν αφορισμένος και αναθεματισμένος, εξακολουθεί να διχάζει. Τα επώδυνα αποτελέσματα της γενομένης εγχειρήσεως είναι πασίγνωστα όχι μόνο στους Ορθοδόξους κύκλους, αλλά γενικότερα σε όλο τον χριστιανικό κόσμο.
3. Προς το παρόν, στις περισσότερες Ορθόδοξες Εκκλησίες επικρατεί μία ανησυχητική σιωπή.Οι διαφαινόμενες εκατέρωθεν πολιτικές πιέσεις τραυματίζουν το πνευματικό κύρος της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Ενώ η κινητοποίηση ανεύθυνων προσώπων, για να λοιδορούν εκείνους που διατυπώνουν διαφορετικές εκτιμήσεις, κολακεύοντας συγχρόνως όσους υποστηρίζουν,ευτελίζει τον διορθόδοξο διάλογο σε μία κρίσιμη για την Ορθοδοξία εποχή. Ορισμένοι εκκλησιαστικοί κύκλοι εκφράζουν την προσδοκία ότι σιγά-σιγά όλες οι Ορθόδοξες Εκκλησίες θα αναγνωρίσουν τον παραλαβόντα τον Τόμο. Όμως, κι αν ακόμη ορισμένες Αυτοκέφαλες Εκκλησίες τον αναγνωρίσουν, αρκετές άλλες, όπως δηλώνουν στις μέχρι τούδε δημόσιες τοποθετήσεις τους, θα παραμείνουν στην άρνηση. **Με αποτέλεσμα μια εθνοφυλετική διάσπαση** (σε Έλληνες, Σλάβους και όσους επιθυμούν αρμονικές σχέσεις με όλους), η οποία ακυρώνει τον πολυεθνικό και πολυπολιτισμικό χαρακτήρα της Ορθοδοξίας και την οικουμενικότητά της. Τα

εκκλησιαστικά σχίσματα δεν τα διορθώνει αυτομάτως ο χρόνος ούτε τα επουλώνει˙ αντιθέτως τα παγιώνει και τα βαθαίνει.

4. **Επείγειπλέον να αναζητηθούν δρόμοι υπερβάσεως της εκκλησιαστικής πολώσεως.** Για την αντιμετώπιση των ποικίλων συγκρούσεων στον κόσμο το πρώτο στάδιο ενεργειών είναι η αποκλιμάκωση. Είναι ευρύτατα αποδεκτό και συχνά επαναλαμβάνεται διεθνώς ότι μόνον με σοβαρό διάλογο είναι δυνατόν να αντιμετωπιστούν οι εντάσεις. Ας επιδιωχθεί το συντομότερο εκ νέου επικοινωνία και ανταλλαγή δημιουργικών προτάσεων μεταξύ των βασικών παραγόντων της κρίσεως. Υπάρχουν στην Ορθόδοξη Εκκλησία πρόσωπα που μπορούν να συμβάλουν στην άμεση έναρξη διαβουλεύσεων.
5. Καιρός να τεθούν ως βάσεις των νέων προσπαθειών αλήθειες της Ορθοδόξου Παραδόσεως, οι οποίες στηρίζονται στην Αγία Γραφή. Πχ:*«Τί δέ με καλεῖτε, Κύριε Κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ λέγω;»*(Λουκ. 6:46, πρβλ. Ματθ.7:21)˙ *«Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς...»* (Ματθ. 5:44)˙ *«ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν...»*(Ματθ. 6:12)˙*«...σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἑνότητα τοῦ Πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης»* (Εφεσ.4:3, βλέπε και Γαλ.5:15). Ακολουθώντας πιστά τις εντολές του Κυρίου θα διακρίνουμε νέους δρόμους για την υπέρβαση της κρίσεως.
6. Υπάρχουν λύσεις. Θα μας φωτίσει ο Θεός να τις προσδιορίσουμε. Οι λύσεις βεβαίως δεν θα επιτευχθούν με την ανταλλαγή προσβλητικών και απειλητικώνκειμένων ή με εξωεκκλησιαστικές παρεμβάσεις˙ ούτε είναι δυνατόν να επιβληθούν μονομερώς ή αυτομάτως με το πέρασμα του χρόνου. Κάθε καθυστέρηση επιδεινώνει την ήδη οδυνηρή κατάσταση. Και αν «στο τέλος», «στο μέλλον», βρεθεί κάποια λύση, θα έχουν πλέον συσσωρευθεί στην ιστορία της Ορθοδοξίας πολλές δυσάρεστες σελίδες. Η βασική αρχή της Συνοδικότητος, στην οποία έχει στηριχθεί διαχρονικά η πορεία της Ορθοδόξου Εκκλησίας, είναι η μόνη τελικά που μπορεί να ανοίξει διέξοδο στην υφισταμένη κρίση. Συνηγμένοι ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι, με αλληλοσεβασμό και **αποκλειστικό σκοπό την ανεύρεση μιας ειρηνικής ρυθμίσεως,** έχουμε τη δυνατότητα να καταλήξουμε σε μια λύση κοινώς αποδεκτή για όλη την Ορθόδοξη Εκκλησία. Όσο αναβάλλεται η αξιοποίηση της Συνοδικότητος σε Πανορθόδοξο επίπεδο, οι πολυμερείς διασπάσεις στην Ορθόδοξη Οικουμένη θα γίνονται πολλαπλά επικίνδυνες. Η σημερινή τεχνολογία επιτείνει τον θόρυβο,τη σύγχυση και την αναταραχή μεταξύ των Ορθοδόξων˙ και τελικά μειώνεται η αξιοπιστία της Ορθοδοξίας στον σύγχρονο κόσμο.
7. Καθώς πλησιάζουν τα Χριστούγεννα, η μεγάλη εορτή της ελεύσεως στην

ανθρωπότητα του Υιού και Λόγου του Θεού, της εκπληκτικής πρωτοβουλίας του Πατρός για τη συμφιλίωση με το ανθρώπινο γένος, εντείνουμε ταπεινά τη δέησή μας όπως επιταχυνθούν τα βήματα **προς συμφιλίωση, προς καταλλαγή**. Ώστε να δικαιούμεθα να συμψάλουμε όλοι οι Ορθόδοξοι το *«Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ και ἐπί γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία»* (Λουκ. 2:14). *«Τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς».* (Όλα δε προέρχονται από τον Θεό, ο οποίος μας συμφιλίωσε με τον εαυτό του δια του Ιησού Χριστού και μας ανέθεσε το έργο της συμφιλιώσεως) (Β΄Κορ. 5:18).

Η πρωτοβουλία για τη θεραπευτική αγωγή της νέας πραγματικότητος ανήκει αναμφιβόλως στο Οικουμενικό Πατριαρχείο. Αλλά και όλες οι Αυτοκέφαλες Εκκλησίες, όλοι ανεξαιρέτως οι Ορθόδοξοι, έχουμε ευθύνη να συμβάλουμε στη συμφιλίωση.

Με την καταλλαγή θα ειρηνεύσουν εκατομμύρια πιστών ανθρώπων. Συγχρόνως η Ορθοδοξία θα επιβεβαιώσει την πνευματική της ικανότητα να επουλώνει τις πληγές, με οδηγό τον Λόγο του Θεού και την ενέργεια του Αγίου Πνεύματος. Επιβεβαιώνοντας την αλήθεια ότι είναι η Μία, Αγία, Καθολική και Αποστολική Εκκλησία, η οποία έχει Κεφαλήν τον Χριστόν, τον σαρκωθέντα Υιόν του Θεού, *«δι’ ὅν τά πάντα και δι’οὗ τά πάντα»* (Έβρ. 2:10), *«…τοῦ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς» (Β΄Κορ. 5:18).*

Τίρανα, 20 Νοεμβρίου 2019

Πηγή: www.orthodoxianewsagency.gr